

Zav. 6726

BIBLIOTECĂ CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

M 343654

S 343656

60P

ALBUM PALEOGRAFIC

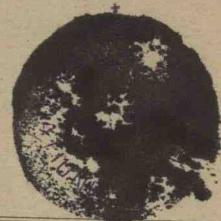
cuprinzând douăzeci și șase de facsimile de documente românești din sec. XV,

ca adaos la primul volum al „Documentelor privitoare la relațiile Țării Românești cu Brașovul și cu Țara Ungurească în sec. XV și XVI“ (București 1905, Tipografia Carol Göbl)

DE

I. BOGDAN

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI,
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE.

PALÆOGRAPHISCHES ALBUM

enthaltend sechsundzwanzig Abbildungen rumänischer Urkunden aus dem XV. Jahrh.,

als Beilage zum ersten Bande der „Urkunden betreffend die Beziehungen der Walachei zu Kronstadt und zu Ungarn im XV. und XVI. Jahrhundert“ (Bukarest 1905, Verlag von Carol Göbl)

von

J. BOGDAN

PROFESSOR AN DER BUKARESTER UNIVERSITÄT,
MITGLIED DER RUMÄNISCHEN AKADEMIE.

BUCUREŞTI

Editura Librăriei SOCECU & Co., Calea Victoriei, 21.

1905

BUCURESTI
COTA... 584781

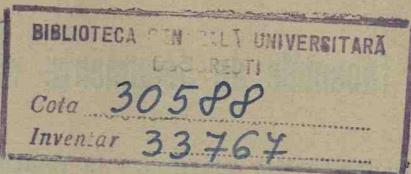
CONTROL 1952

ARAT 2931VNU
ITBZBUDOU

1956

1961

L

RE 419/06

B.C.U. Bucuresti

C33767

NOTIȚĂ

Documentele a căror facsimile se publică în acest album se află toate în arhivul municipal al Brașovului. Textul slav și traducerea română, împreună cu adnotățiunile necesare pentru înțelegerea cuprinsului lor istoric, se găsesc în primul volum al cărții mele: «Documente privitoare la relațiile Țării Românești cu Brașovul și cu Țara Ungurească în sec. XV și XVI», București 1905.

Intentiunea mea era să public acest album odată pentru amândouă volumele, după apariția volumului al doilea. Oferindu-mi-se însă, din partea librăriei editoare Socec, ocazia de a publica de pe acum partea întâia a lui, m'am grăbit a o face, atât din pricina importanței istorice, paleografice și diplomatice a facsimilelor cuprinse într'însa, cât și din pricina necesității ce tot mai mult se simte de astfel de ajutor la lectiunile universitare de paleografie și diplomatică română.

Pe lângă facsimilele de documente brașovene publicate de D-nii D. A. Sturdza și L. Miletic, aceste douăzeci și șase de bucăți vor înlesni în câtva priceperea introducerii diplomatice din cartea citată.

Afară de aceasta, documentele dela Brașov au atras de mult atenția unor învățați străini, cari vor primi cu satisfacție această nouă contribuție pentru cunoașterea lor mai de aproape. Această împrejurare m'a îndemnat să tipăresc alăturatele regeste și în limba germană.

Reproducerile sănt făcute toate în mărime naturală, afară de numerile 1, 3, 5, 11, 18, 22, care sănt mai mult sau mai puțin reduse.

I. BOGDAN.

CUPRINSUL

No. 1. — Hrisovul lui Dan II din 10 Noemvrie 1424, prin care el, din recunoștință față de regele Ungariei, care-i dăduse dreptul de a bate monetă în țara sa, acordă Brașovenilor un nou tarif de vamă, mai scăzut decât în tratatele anterioare, interzicând în același timp confiscările de mărfuri sau de oameni. — Textul latinesc în «Relațiile Țării Românești cu Brașovul și cu Țara Ungurească în sec. XV și XVI», vol. I, No. XI, p. 24—27.

No. 2. — Porunca lui Radul II Praznaglava dintre anii 1424—27, prin care el confirmă Brașovenilor, Râjnovenilor și țării Bârsei privilegiile comerciale de mai nainte și poruncește «țarului Alexandru» să îngrijască ca vameșii dela Rucăr și dela cetatea Dâmboviței să nu calce aceste privilegii. — Textul slav și traducerea română la loc. cit. No. VII, p. 14—15.

No. 3. — Hrisovul lui Dan II din 30 Ianuarie 1431, prin care el reînnoește Brașovenilor și țării Bârsei privilegiul comercial al lui Mircea cel Bătrân, oprește confiscările și zălogirile de mărfuri și de oameni și stabilește pentru mărfurile de transit o taxă de 3%. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. XVII, p. 33—36.

No. 4. — Scrisoarea lui Alexandru-Aldea din 14 Iunie 1431, prin care el cere autorităților ungurești să dea ajutor lui Ioan, fiul lui Gașpar din Câmpulung, ca să prință pe Grecul Femiano, care fugise din țară cu mai multe lucruri furate din visteria sa și cu mai multe datorii către Ioan, fiul lui Gașpar. — Textul latinesc la loc. cit. No. CCLI, p. 311.

No. 5. — Scrisoarea lui Alexandru-Aldea din 1432 către comitele palatin al Ungariei și către comitele de Timișoara, prin care le anunță acestora că Turcii vin cu 74,000 împotriva Ardealului și că el sau boerul său Albul va veni împreună cu dînsii, dar îi va trăda în luptă; îi roagă să trimeată cu armată pe pretendentul turc Celebi, rivalul lui Murad, și făgăduește că va face ca jumătate din armata

acestuia să treacă de partea lui Celebi; el arde de dorința de a-și răzbuna pe Turci.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. XXX, p. 49—52.

No. 6.—Scrisoarea lui Albul, vornicul lui Alexandru-Aldea, dela 2 Aprilie c. 1431—33, prin care el asigură pe Brașoveni că n'are nici un gând rău asupra lor și că le va păstra credința jurată. — slav și trad. rom. la loc. cit. No. CCVIII, p. 249.

No. 7.—Scrisoarea lui Vlad I Dracul către Brașoveni, din 7 Octombrie 1434, prin care le comunică că vor afla dela Ianăș Viteazul știrea ce o primise cu o zi mai nainte în Merghindeal dela împăratul Sigismund și-i roagă să nu-i refuze ajutorul lor. — Textul slav și Textul trad. rom. la loc. cit. No. XLIII, p. 65—66.

No. 8.—Scrisoarea lui Gherghe Lascar, cămărașul lui Vlad I Dracul, către pârgarii Brașovului, dela c. 1437, prin care se roagă de ei să silească pe Haneș cenușarul a-i înapoia suma de 10,000 fl. și 9 măji de ceară depuse la dînsul prin sluga sa Haneș pentru cumpărare de pânză, fier, otel și altele; se mai roagă să-i trimeată legat pe o altă slugă a sa, Martin, căruia îi încredințase 1,000 fl. spre a-i cumpăra aramă, fier, otel și ovăs și la care mai avea încă 7,500 fl.; de nu vor satisface cererile lui, el va lăsa pe seama voievodului să scoată aceste sume dela dînșii. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CCXIII, p. 254—257.

No. 9.—Porunca lui Vlad I Dracul dela 3 Iulie c. 1441—42, prin care el acordă Brașovenilor libertate deplină de comerț în țara sa, cu singura restricție ca să nu importeze alți ducați, după ce-i vor ești ducații cei noi, și să nu exporteze argint, aramă sau florini. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LII, p. 75—76.

No. 10.—Scrisoarea lui Vlad I Dracul către pârgarii Brașovului, din Oct.—Dech. 1445, prin care le cere arme și munițiuni, pentru întărirea cetății Giurgiului, luată nu de mult dela Turci. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LV, p. 80.

No. 11.—Scrisoarea lui Vlad I Dracul către pârgarii Brașovului, dela c. 1438—46, prin care le cere să-i extradize pe niște oameni dela cetatea Branului, cari omoriseră pe un supus al său Zavel și-i luaseră banii, hainele și armele; la caz contrar îi amenință cu răzbunare.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LVI, p. 81—82.

No. 12. — Scrisoarea lui Vladislav II către pârgarii Brașovului, dela c. 1451—52, prin care se plânge că, deși s'a ținut de toate îndatoririle de prietenie luate față de dînsii și deși a rămas credincios coroanei ungurești, guvernatorul Ungariei Ioan Hunyadi umblă să-i ia feudele Făgărașul și Amlașul, pe care e hotărît să le apere chiar cu prețul vieții sale.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LXIII, p. 85—87.

No. 13. — Scrisoarea lui Dan pretendentul dela 1460 către pârgarii Brașovului, prin care ii înștiințează că regele Ungariei i-a dat voie să intre cu ajutorul Ardealului, Bârsei și Săcuimei în Țara Românească, ca să alunge de acolo pe Dracul (Vlad Țepes); el le cere ajutor în arme și haine.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LXXX, p. 102—103.

No. 14. — Scrisoarea lui Radul III cel Frumos, dela 19 Fevr. c. 1463—70, către pârgarii Brașovului, prin care le cere să plătească suma de 11,500 florini ce o datorau Țării Românești; altfel nu le mai permite să facă negoț în țara sa.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LXXXII, p. 106—107.

No. 15. — Scrisoarea lui Radul III cel Frumos, din 6 Martie 1470, către pârgarii Brașovului, prin care declară că dă voie Brașovenilor să umble cu negoațe în țara sa și să cumpere orice, afară de vulpi, jderi și râși; cere însă, în schimb, ca să permită și ei neguțătorilor din Țara Românească să umble cu marfă la dînsii sau să treacă în Țara Ungurească, până la Orade.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LXXXIII, p. 107—109.

No. 16. — Scrisoarea lui Basaraba II cel Bătrân către pârgarii Brașovului, din Iunie—Dech. 1474, prin care se plânge că-i opresc solii, ceea ce e contra obiceiului; el cere să-i răspunză la solia sa ori prin omul său, ori printr'un om al lor, căruia îi garantează liberă trecere.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. XC, p. 116—117.

No. 17. — Scrisoarea lui Basaraba III cel Tânăr din Sept. 1474 către pârgarii Brașovului, prin care ii roagă să nu pue pedeci voinicilor ce vor să vie la dînsul, spre a-i sluji lui și regelui.—Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CV, p. 131—132.

No. 18. — Hrisovul lui Vlad II Țepes din 7 Oct. 1476, prin care el confirmă Brașovenilor și țării Bârsei privilegiile comerciale obținute.

nute dela moșul său Mircea și dela tatăl său Vlad: desființează «scala» de mărfuri, îngăduie comerțul de ceară și restabilește taxele vamale aşa cum erau înainte de dînsul și în prima lui domnie. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. LXXIV, p. 95—97.

No. 19. — Scrisoarea lui Basaraba III cel Tânăr din 13 Martie 1477 către prietenul său Cârstea Roșul și către pârgarii Brașovului, prin care le spune că nădăjduește să-și dobândească în curând țara sa și că le va fi prieten; îi roagă deci să ajute pe sluga sa Cârstea în misiunea încredințată lui. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CVI, p. 133—134.

No. 20. — Scrisoarea lui Basaraba III cel Tânăr, din Noemvr.—Dech. 1477 sau dela începutul lui 1478, către pârgarii Brașovului, prin care le anunță că a ocupat tronul Țării Românești și le va rămâne prieten, cum le-a fost și în timpul cât a petrecut la dînsii sau la Turci; el le cere să trimeată un sol, cu care să închee o învoeală pentru libertatea comerțului. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CVII, p. 134—135.

No. 21. — Scrisoarea lui Basaraba III cel Tânăr din 1478 către pârgarii Hanăș Crețul și Paul, prin care îi roagă să alunge din Brașov pe vrăjmașii săi și să-i raporteze de cine sănt sprijiniți aceștia în contra lui; le anunță că Turcii au cucerit cetățile Croia, Drevos, Leș și Jabiac, iar acum asediază cetatea Scutari. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CXIII, p. 140—142.

No. 22. — Scrisoarea lui Stan Cortofleșt și a lui Cârjă, trimisă lui Basaraba III cel Tânăr la Ștefan Báthory în 1478, prin care ei dau de știre domnului lor că Báthory, cu consimțământul solilor regali N. Bánfy și P. Kinizsy, i-a acordat pacea. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CCXXII, p. 269—270.

No. 23. — Scrisoarea lui Basaraba III cel Tânăr din Sept.—Oct. 1479 către pârgarii Brașovului, prin care îi asigură că în timpul campaniei turcești din Transilvania el a căutat, prin rugăciuni și prin siretlicuri, să abată pe Ali-beg dela Brașov și să-l îndrepte împotriva Sibiului; el va continua să le fie prieten și să-i apere de Turci, dacă vor alunga pe vrăjmașii săi dela dînsii, altfel va veni în persoană să-i prade; solii și neguțătorii pot circula slobozi. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CXX, p. 147—149.

No. 24. — Scrisoarea lui Basaraba III cel Tânăr din Dech. 1479 către pârgarii Brașovului, prin care le spune că nu le poate fi prieten cât timp ei ocrotesc pe Laiotă (Basaraba cel Bătrân) și pe boerii acestuia, vrăjmași ai săi și ai creștinătății, cari, dela aducerea lui Vlad Țepeș în țară și până la expediția lui Ali-beg în Ardeal, au fost necurmat devotați Turcilor și călăuzi ai lor în Țara Românească, în Moldova, în Ardeal și în Ungaria; el cere ca ei să-i întoarcă averea furată de Laiotă, iar Báthory să dea drumul solilor români și să trimeată un om al său în solie; tot așa să trimeată și dînșii un om de incredere. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CXXI, p. 149—151.

No. 25. — Proclamația lui Basaraba III cel Tânăr, dela Dech. 1479 sau dela începutul lui 1480, către locuitorii din țara Bârsei, prin care le spune că suferințele ce le-au îndurat ei până acum au fost pricinuite de Laiotă și de Udrîște, că el și-a jertfit averea pentru a le asigura pacea din partea Turcilor și că-i va apăra și mai departe de Turci, dacă vor stăruī ca Brașovenii să-i întoarcă averea ce se află la dînșii. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CXXIII, p. 152—154.

No. 26. — Scrisoarea lui Basaraba III cel Tânăr, din întâia jumătate a anului 1480, către pârgarii Brașovului, prin care li se plâng că Ștefan Báthory nu-i trimite îndărât solii, nu-i dă visteria și nu pune în libertate pe rudele sale (soția, bunica și o soră), pentru care îi cere 2,000 fl.; el le anunță că pe niște prinși ai lor, pe care îi liberase la stăruințele lui Báthory, i-a legat din nou în fiare; dacă vor pune în libertate pe soția sa, va libera și el pe fata lui Laiotă și pe o altă rudă a acestuia. — Textul slav și trad. rom. la loc. cit. No. CXXVII, p. 157—159.

VORBEMERKUNG.

Die Urkunden, deren Abbildungen in diesem Album herausgegeben werden, befinden sich alle im Kronstädter Stadtarchive. Der slavische Text und die rumänische Uebersetzung sammt den zum Verständnis ihres historischen Inhaltes nötigen Anmerkungen sind im ersten Bande meines Buches «Documente privitoare la relațiile Tării Românești cu Brașovul și cu Tara Ungurească în sec. XV și XVI» («Urkunden betreffend die Beziehungen der Walachei zu Kronstadt und zu Ungarn im XV. und XVI. Jahrhundert»), București 1905, zu suchen.

Meine Absicht war, dieses Album nach dem Abschlusse des zweiten Bandes als Anhang für beide Bände zugleich erscheinen zu lassen. Die bewährte Zuvorkommenheit der Verlagsbuchhandlung Soecu hat es mir ermöglicht, die Herausgabe des ersten Teiles zu beschleunigen, und ich habe mich zu dieser abschnittsweise Veröffentlichung entschlossen, teils wegen der historischen, palaeographischen und diplomatischen Bedeutung der darin enthaltenen Abbildungen, teils wegen des immer mehr fühlbaren Bedürfnisses solcher Lehrmittel bei den Universitätsvorlesungen über rumänische Palaeographie und Diplomatik.

Neben den von D. A. Sturdza und L. Miletie veröffentlichten Faksimiles Kronstädter Urkunden werden diese sechsundzwanzig Stücke das Verständnis der diplomatischen Einleitung des besagten Buches einigermassen fördern.

Ausserdem haben die Kronstädter Urkunden schon längst die Aufmerksamkeit einiger fremden Gelehrten auf sich gezogen, denen dieser neue Beitrag zu ihrer näheren Erörterung hoffentlich willkommen sein wird. Dieser Umstand hat mich veranlasst, die beigegebenen Regesten auch in deutscher Sprache drucken zu lassen.

Die Abbildungen sind alle in natürlicher Grösse, ausgenommen die Nummern 1, 3, 5, 11, 18, 22, die mehr oder weniger verkleinert sind.

J. BOGDAN.

INHALT

No. I. — Urkunde Dans II. vom 10. Nov. 1424, durch welche er aus Anerkennung für den König von Ungarn, der ihm das Recht zugestanden hatte, in seinem Lande Münzen zu prägen, den Kronstädtern einen neuen Zolltarif gewährt, der günstiger ist als die früheren Verträge, und gleichzeitig die Beschlagnahme von Waren und die Verhaftung von Personen untersagt. — Lateinischer Text in den «Relațiile Țării Românești cu Brașovul și cu Țara Ungurească în sec. XV și XVI», Band I, No. XI, S. 24—27.

No. 2. — Mandat Raduls II., genannt Praznaglava, aus den J. 1424—27, kraft welchem er den Kronstädtern, Rosenauern und dem Burzenlande die früheren Handelsprivilegien bestätigt und dem «Tzar Alexander» befiehlt, darauf zu achten, dass die Zolleinnehmer von Rucăr und von der Burg Dâmbovița diese Privilegien nicht verletzen. — Slavischer Text mit rumänischer Uebersetzung a. a. O. No. VII, S. 14—15.

No. 3. — Urkunde Dans II. vom 30. Januar 1431, kraft welcher er den Kronstädtern und Burzenländern das Handelsprivilegium Mirceas des Alten erneuert, die Beschlagnahme und Pfändung der Waren und die Verhaftung von Personen abstellt und für die Transitwaren eine Taxe von 3% festsetzt. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. XVII, S. 33—36.

No. 4. — Brief Alexander-Aldeas vom 14. Juni 1431, worin er die ungarischen Behörden ersucht, Johann, dem Sohne des Gaspar aus der Langen Au, behülflich zu sein, den Griechen Femiano zu fangen, der mit gestohlenen Gegenständen aus seinem Schatze und Schulden an Johann, Sohn des Gaspar, hinterlassend aus dem Lande geflohen sei. — Lat. Text a. a. O. No. CCLI, S. 311.

No. 5. — Brief Alexander-Aldeas vom J. 1432 an den Palatin von Ungarn und an den Grafen von Temesvár, worin er diesen

mitteilt, dass die Türken mit 74,000 Mann gegen Siebenbürgen anrücken und dass er oder sein Bojar Albul mit ihnen zusammen kommen, sie aber im Kampfe verraten werden; er bittet sie, den türkischen Prätendenten Tschelebi, den Rivalen des Murad, mit einem Heere zu senden, und verspricht, es dahin zu bringen, dass die halbe Armee desselben zu Tschelebi übergehe; er brenne vor Begierde, sich an den Türken zu rächen. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. XXX, S. 49—52.

No. 6.— Brief Albuls, Wornik des Alexander-Aldea, vom 2. April ca. 1431—33, worin er die Kronstädter versichert, dass er keine feindseligen Gedanken gegen sie hege und dass er ihnen die geschworene Treue bewahren werde. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CCVIII, S. 249.

No. 7. — Brief Wlads I. Dracul vom 7. Okt. 1434 an die Kronstädter, worin er diesen mitteilt, dass sie von Vitéz János die Nachricht, die er einen Tag früher in Merghindeal vom Kaiser Sigismund erhalten hatte, erfahren werden, und sie bittet, ihm ihre Hilfe nicht zu versagen. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. XLIII, S. 65—66.

No. 8. — Brief Gherghe Lascars, Kämmerling Wlads I. Dracul, von ca. 1437, an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er diese bittet, den Aschenbrenner Hanesch zu veranlassen, ihm die Summe von 10,000 Gulden und jene neun Zentner Wachs, die sein Knecht, gleichfalls Hanesch genannt, bei ihm zum Ankaufe von Leinwand, Eisen, Stahl u. a. hinterlegt hatte, zurückzuerstatten; er bittet sie auch, einen anderen Knecht, Martin, dem er 1,000 Gulden anvertraute, damit dieser ihm Kupfer, Eisen, Stahl und Hafer kaufe, und bei dem er noch 7,500 Gulden hatte, gebunden zurückzuschicken; wenn sie diesem Ansuchen nicht nachkommen wollten, werde er es dem Woiwoden selbst überlassen, diese Summen einzutreiben. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CCXIII, S. 254—257.

No. 9. — Privilegium Wlads I. Dracul vom 3. Juli ca. 1441—42, kraft welchem er den Kronstädtern volle Handelsfreiheit in seinem Lande gewährt, mit der einzigen Einschränkung, keine anderen Dukaten zu importieren, sobald seine Dukaten erschienen sein werden, und kein Silber, Kupfer, noch Gulden zu exportieren. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LII, S. 75—76.

No. 10. — Brief Wlads I. Dracul vom Okt.—Dez. 1445 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er von ihnen Waffen und Munition verlangt, zur Verstärkung der vor Kurzem von den Türken genommenen Festung Giurgiu. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LV, S. 80.

No. 11. — Brief Wlads I. Dracul von ca. 1438—46 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er verlangt, ihm einige Leute aus der Feste Törzburg auszuliefern, die seinen Untertanen Zanvel ermordet und ihm das Geld, die Kleider und die Waffen geraubt haben; im Gegenfalle droht er, sich zu rächen. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LVI, S. 81—82.

No. 12. — Brief Wladislaws II. von ca. 1451—52 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er klagt, dass, obwohl er allen freundschaftlichen Verpflichtungen ihnen gegenüber Genüge getan habe und obwohl er der Krone Ungarns treu geblieben sei, der Reichsverweser von Ungarn, Johann Hunyadi, ihm die Lehen Fogarasch und Amlasch, die er selbst um den Preis seines Lebens zu verteidigen entschlossen sei, wegnehmen wolle. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LXIII, S. 85—87.

No. 13. — Brief Dans, des Prätendenten, vom J. 1460 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er sie verständigt, dass ihm der König von Ungarn gestattet habe, mit Hilfe Siebenbürgens (Ardeal, Erdély), des Burzenlandes und der Szekler in die Walachei einzurücken, um den Dracul (Wlad Tzepesch) von dort zu vertreiben; er ersucht sie auch um Unterstützung mit Waffen und Kleidern. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LXXX, S. 102—103.

No. 14. — Brief Raduls III. des Schönen vom 19. Februar ca. 1463—70 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er sie ersucht, die Summe von 11,500 Gulden, die sie der Walachei schuldeten, zu zahlen, da er ihnen sonst nicht mehr gestatten werde, in seinem Lande Handel zu treiben. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LXXXII, S. 106—107.

No. 15. — Brief Raduls III. des Schönen vom 6. März 1470 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er erklärt, dass er den Kronstädtern gestattet, in seinem Lande Handel zu treiben und alles zu kaufen, ausgenommen Füchse, Marder und Luchse; er verlangt aber seinerseits, dass auch sie den Kaufleuten aus der

Walachei gestatten, Handel bei ihnen zu treiben oder nach Ungarn zu reisen, bis Grosswardein. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LXXXIII, S. 107—109.

No. 16. — Brief Basarabas II. des Alten vom Juni—Dez. 1474 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er sich beklagt, dass sie gegen jeden Brauch seine Gesandten aufhalten; er ersucht sie, auf seine Gesandtschaft zu antworten, entweder durch seinen Vertrauensmann oder durch einen Vertrauensmann ihrerseits, dem er ein freies Geleite gewährleistet. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. XC, S. 116—117.

No. 17. — Brief Basarabas III. des Jüngerer vom Sept. 1474 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er sie bittet, die Krieger, die zu ihm kommen wollen, um ihm und dem König zu dienen, nicht daran zu verhindern. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CV, S. 131—132.

No. 18. — Urkunde Wlads II. Tzepesch vom 7. Okt. 1476, kraft welcher er den Kronstädtern und dem Burzenlande die von seinem Grossvater Mircea und seinem Vater Wlad gewährten Handelsprivilegien bestätigt: er hebt die Marktzölle auf, gestattet den Handel mit Wachs und stellt die Zolltaxen wieder her, wie sie vor ihm und während seiner ersten Regierung bestanden haben. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. LXXIV, S. 95—97.

No. 19. — Brief Basarabas III. des Jüngerer vom 13. März 1477 an seinen Freund Cârstea den Roten und an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er diesen seine Hoffnung, bald sein Land zu erringen, mitteilt und sie seiner Freundschaft versichert; er bittet sie darum, seinem Abgesandten Cârstea bei der ihm anvertrauten Mission behülflich zu sein. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CVI, S. 133—134.

No. 20. — Brief Basarabas III. des Jüngerer vom Nov.—Dez. 1477 oder vom Anfange 1478 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er diese benachrichtigt, dass er den Thron der Walachei bestiegen habe und dass er ihr Freund bleiben werde, wie er dies auch während seines Aufenthaltes bei ihnen und bei den Türken gewesen sei; er ersucht sie, einen Gesandten zu ihm zu senden, mit dem er einen Vertrag über den freien Handel abschliessen wolle. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CVII, S. 134—135.

No. 21. — Brief Basarabas III. des Jüngerer von 1478 an die geschworenen Bürger Johannes Kraus und Paul, worin er sie bittet, seine Gegner aus Kronstadt zu vertreiben und ihm zu berichten, von wem diese gegen ihn unterstützt werden; er meldet ihnen zugleich, dass die Türken die Städte Kroja, Drevos, Leš und žabijak erobert haben und nun die Stadt Skutari belagern. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CXIII, S. 140—142.

No. 22. — Brief Stans Cortoflešt und Cârjäs, Abgesandte Basarabas III. des Jüngerer an Stephan Báthory, vom J. 1478, worin sie ihrem Herrn kundgeben, dass Báthory, im Einverständnisse mit den königlichen Gesandten N. Bánfy und P. Kinizsy, ihm den Frieden gewährt habe. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CCXXII, S. 269—270.

No. 23. — Brief Basarabas III. des Jüngerer vom Sept.—Okt. 1479 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er sie versichert, dass er in der Zeit des türkischen Zuges nach Siebenbürgen durch Bitten und List versucht habe, den Ali-beg von Kronstadt ab- und nach Hermannstadt hinzulenken; er werde fortfahren, ihr Freund zu sein und sie gegen die Türken in Schutz zu nehmen, wenn sie seine Feinde aus ihrer Mitte vertreiben, sonst werde er persönlich kommen, sie zu plündern; die Gesandten und Kaufleute sollen frei verkehren. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CXX, S. 147—149.

No. 24. — Brief Basarabas III. des Jüngerer vom Dez. 1479 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er ihnen mitteilt, dass er nicht ihr Freund sein könne, so lange sie den Laiotă (Basaraba den Alten) und dessen Bojaren bei sich beschützen, die seine und der Christenheit Feinde sind und die seit der Berufung Wlads Tzepesch in das Land und bis zum Zuge Ali-begs nach Siebenbürgen ununterbrochen den Türken ergeben und ihre Führer durch die Walachei, Moldau, Siebenbürgen und Ungarn waren; er ersucht sie, ihm das von Laiotă gestohlene Vermögen zurückzuerstatten; Báthory solle seine Gesandten freilassen und einen Vertrauensmann als Gesandten schicken; sie sollten gleichfalls einen Vertrauensmann senden. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CXXI, S. 149—151.

No. 25. — Proklamation Basarabas III. des Jüngerer vom Dez. 1479 oder vom Anfange 1480 an die Bewohner des Burzenlandes, in

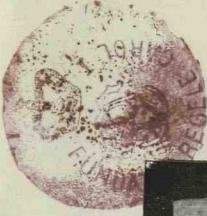
welcher er sagt, dass die Leiden, welche sie bis jetzt zu erdulden hatten, von Laiotă und Udriște verschuldet worden seien, dass er sein Vermögen geopfert habe, um ihnen seitens der Türken den Frieden zu sichern, und dass er sie auch fernerhin vor den Türken schützen werde, wenn sie darauf dringen, dass ihm die Kronstädter sein bei ihnen befindliches Vermögen zurückgeben. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CXXIII, S. 152—154.

No. 26. — Brief Basarabas III. des Jüngeren aus der ersten Hälfte des J. 1480 an die geschworenen Bürger von Kronstadt, worin er sich beklagt, dass ihm Stephan Báthory die Gesandten nicht zurückschicke, ihm den Schatz nicht zurückstelle und seine Verwandten (die Frau, die Grossmutter und die Schwester), für die er ihm 2,000 Gulden verlange, nicht in Freiheit setze; er benachrichtigt sie, dass er einige Gefangene, die er auf Drängen Báthorys in Freiheit gesetzt hatte, wieder in Eisen habe schlagen lassen; wenn sie aber seine Gattin in Freiheit setzen, werde auch er die Tochter Laiotás und eine andere Verwandte desselben freilassen. — Slav. Text mit rum. Uebersetzung a. a. O. No. CXXVII, S. 157—159.

2.
 тишина въѣзжаетъ въ містъ. Въ містѣ съ
 архівомъ и театромъ сѣ бѣгунъ гадаши. Иѣ прѣ
 вѣтъ и вѣтъ и бѣгунъ. Иѣ оупоимъ ильиа.
 гадаши. Хрисовъ и гадаши. А спѣша сѣ въ
 сїю кѣшииа. А гадаши. тишина въ містѣ.
 аспѣшииа. аспѣшииа. аспѣшииа. аспѣшииа.
 ильиа. ильиа. ильиа. ильиа. ильиа.
 ильиа. ильиа. ильиа. ильиа. ильиа.
 ильиа. ильиа. ильиа. ильиа. ильиа.
 ильиа. ильиа. ильиа.

299.

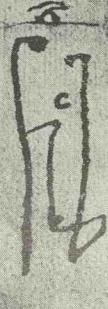

PORUNCA LUI RADUL II PRAZNAGLAVA DIN 10/24—27.

MANDAT RADUL II, GENANNT PRAZNAGLAVA,
AUS DEN J. 1424 — 27.

BIBLIOTEC
CENTRALĂ
ERSTĂRĂ
REALE

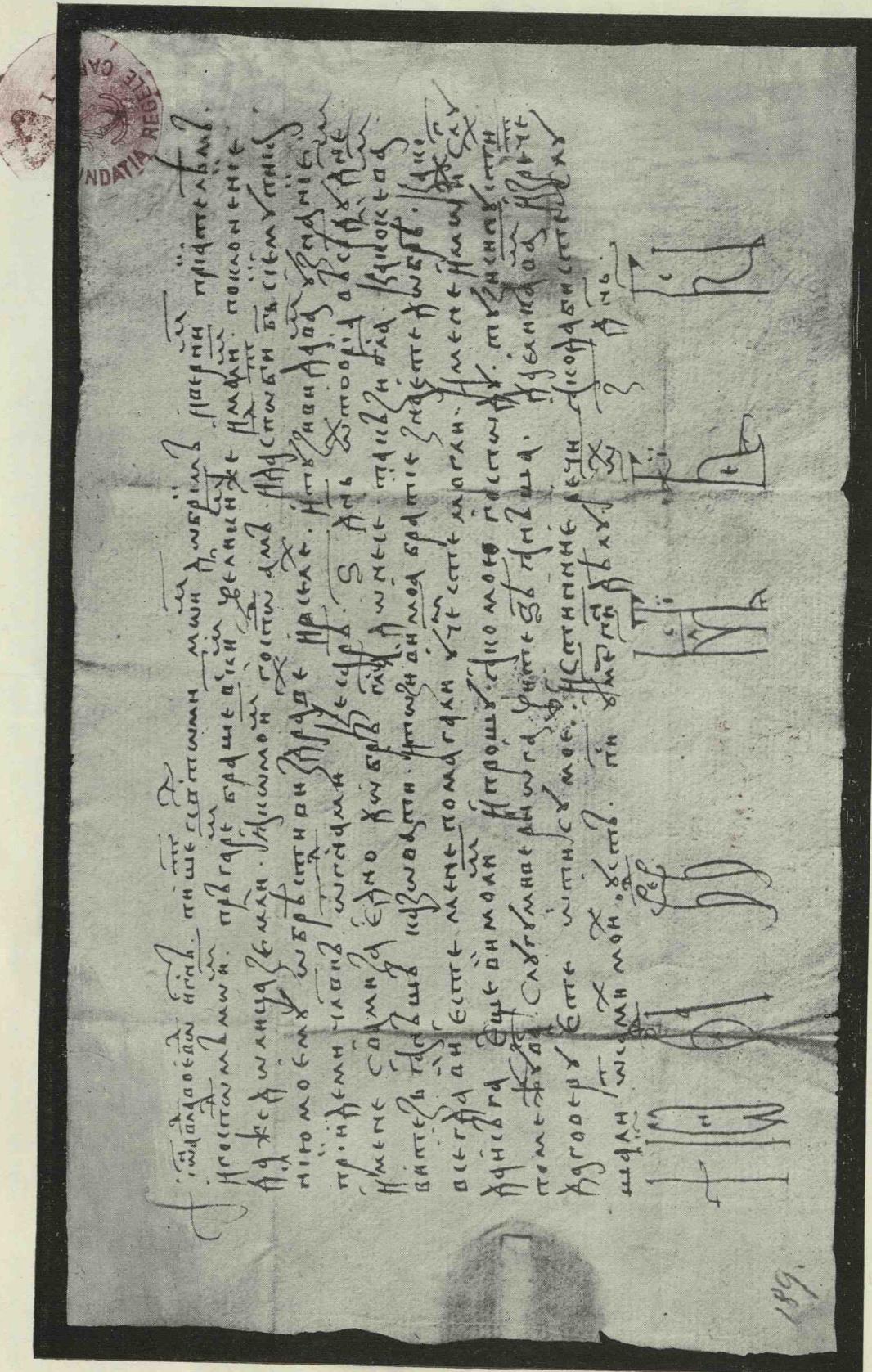
中華書局影印

Dmocis et singulis diebus et annis meo et sibi remitti semper que mihi nobilis offertus est
 prius vestris Alexander Mavridi Transalpinae regni / Galatiem cu honoris / domini et amici mei
 piamissime / Nomine quoquidam dico / nomine / feminis nescit quo pmi / dicitur / in diebus vestis / de
 Samara et in aliorum / et quibus diebus / Nobilis viri Johanne filii Bessarionis Langocampi pmi
 satim et adiuuante / modis / talis / poterat et impelle inter semper / die / aut fugere / et clamare / fuisse
 et tuta cum / deo mi / Regi et reuictis / Etio pmi Johanne filius Bessarionis / domini et amici mei
 putare / de mea cognitis / ipsius feminam / diximus / testimoniis / videlicet / etiam / dicitur et amici mei
 abenore / cognitis / et nominatis / quis / quoniam et obitum / pmi / feminam pmi / domini et amici mei / deo
 familiare / nomen / pote / infra / domini et tanta / uia / ex parte eius / etiam in dictione pmi / dominorum
 impudente / pmi / cognitis / ipso vagabundus / pmi / angelus / et / pmi / impudente / et ipius / dominorum
 et ipius / Scenae / manibus / pmi / Johanne Bessarionis / Langocampi / pmi / etiam / pmi / etiam /
 ante regum / Grecie / viti et agoden / amici / domini / et / etiam / amici / domini / et / etiam / amici / domini / et / etiam /

11. *Sphaerops* *luteus* *var.* *trivittatus* *Griseb.*

MAGISTRAT
DER STADT KIGA

SCRIOSAREA LUI VLAD VLAD 1. DRACUL DIN 7. OCT. 1434.

BRIEF VLADS I. DRACUL VOM 7. OKT. 1434.

SCRISOAREA LUI GHERGHE LASCAR, CĂMĂRAŞUL LUI
VLAD I DRACUL, DELA C. 1437.

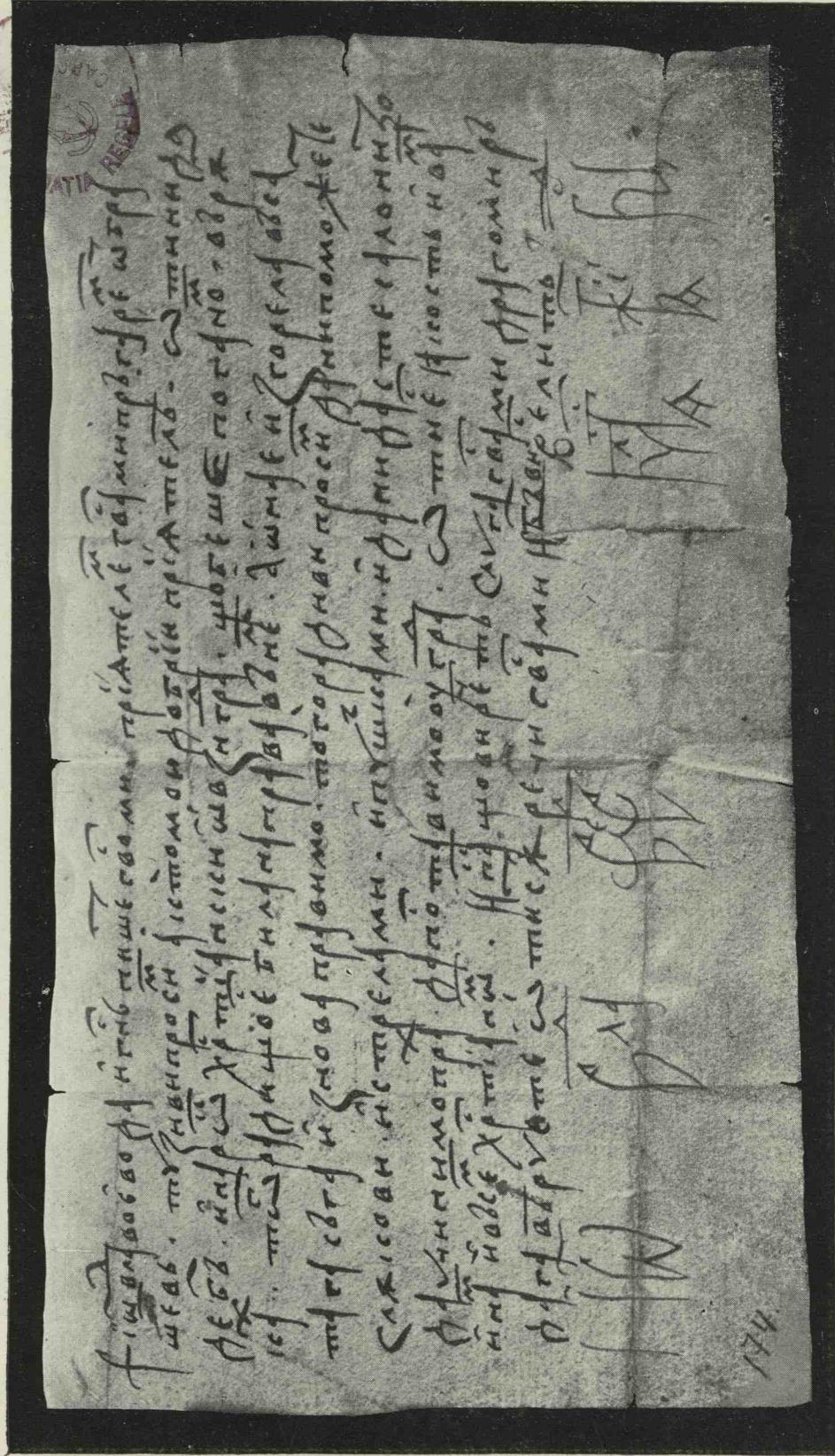
BRIEF GHERGHE LASCARS, KÄMMERLING WLADS I. DRACUL,
VON CA. 1437.

MAGISTRAT'S ARCHIV
DER STADT KÖLNSTADT

192.

SCRISSAREA LUI VLAD I DRACUL DIN OCT.—DEC. 1445.

BRIEF WIADS I. DRACUL VOM OKT.—DEZ. 1445.

+ въдъвъзъвѣнъ. пишегоми. приателетѣмн. брашовъ
 градъвъсъмъ. на всѣи града аглисъ женимъл. и въ земъ ендрѣда
 те. яко съи съмъ денъна бъзъчиштѣи въти ръди. исляхъ сънполуга
 и идъбнито и дарадъ. и да мъжъ. и юще сънлъи и и сълъса
 тъе и брѣмъни. сънни сърфюдъ сълъ. пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ
 итъ. и тогордъ и въ земъ ендрѣда дарадъ пра. яит съмъчите съзънъ

MAGISTRATSARHIV
 DER STADT AURACH IN DER FRANCONIA

154.

Si uenit uos ad hunc uniuersitatem. ab eis si uoluunt etiam et uocant me. ut uocari. perbire oportet. propter quod iste est deus. sed non solum deus. sed etiam amans. Dei. cui nobis pater uero. et nos filii suos. et nos filii suorum. et nos filii filiorum nostrorum. et nos filii filiorum filiorum. et nos filii filiorum filiorum filiorum. et nos filii filiorum filiorum filiorum filiorum.

MAGISTRATUS ET CIVITATIS
DER STADT KRONSTADT

MAGISTRÄTEN
DER STADT KRONSTADT

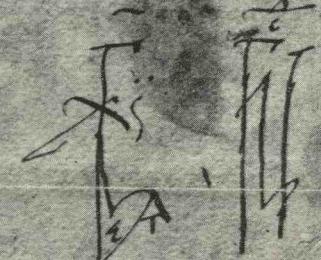
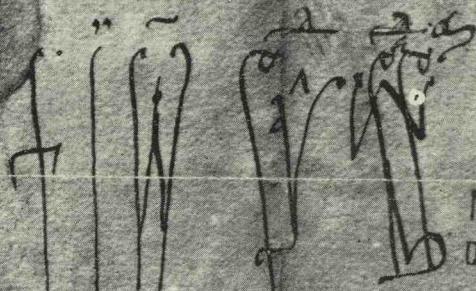
DATA
REGELE ROMANIEI

This image shows a horizontal strip of aged, light brown paper. The surface has a mottled texture with darker spots and some very faint, illegible markings that appear to be bleed-through from the reverse side of the document. A small, clear number '8' is printed on the paper near the bottom center.

292

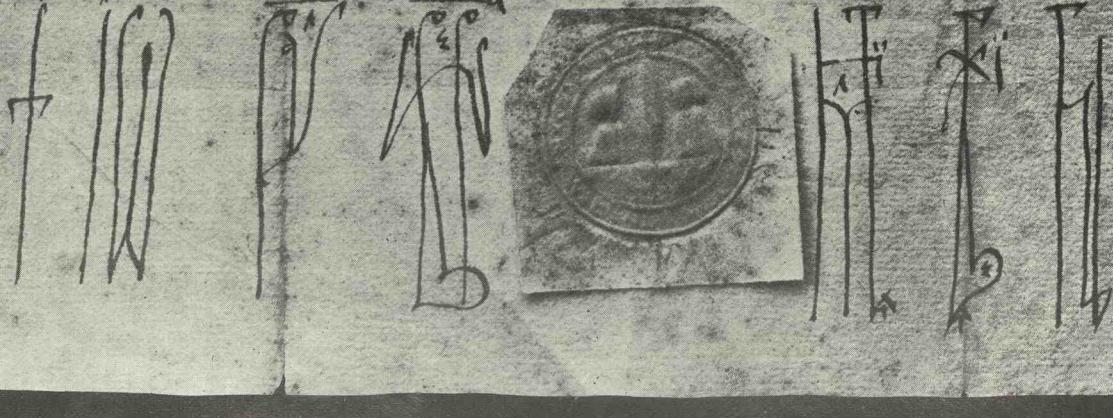
292.

MAGISTRAT
DER STADT KRONSTADT

MAGISTRAT
DER STADT KRONSTADT

DATA
REGELE

SCRISOAREA LUI RADUL III CEL FRUMOS
DELA 6 MARTIE 1470.

BRIEF RADULS III. DES SCHÖENEN
VOM 6. MÄRZ 1470.

DER STADT KRONSTADT

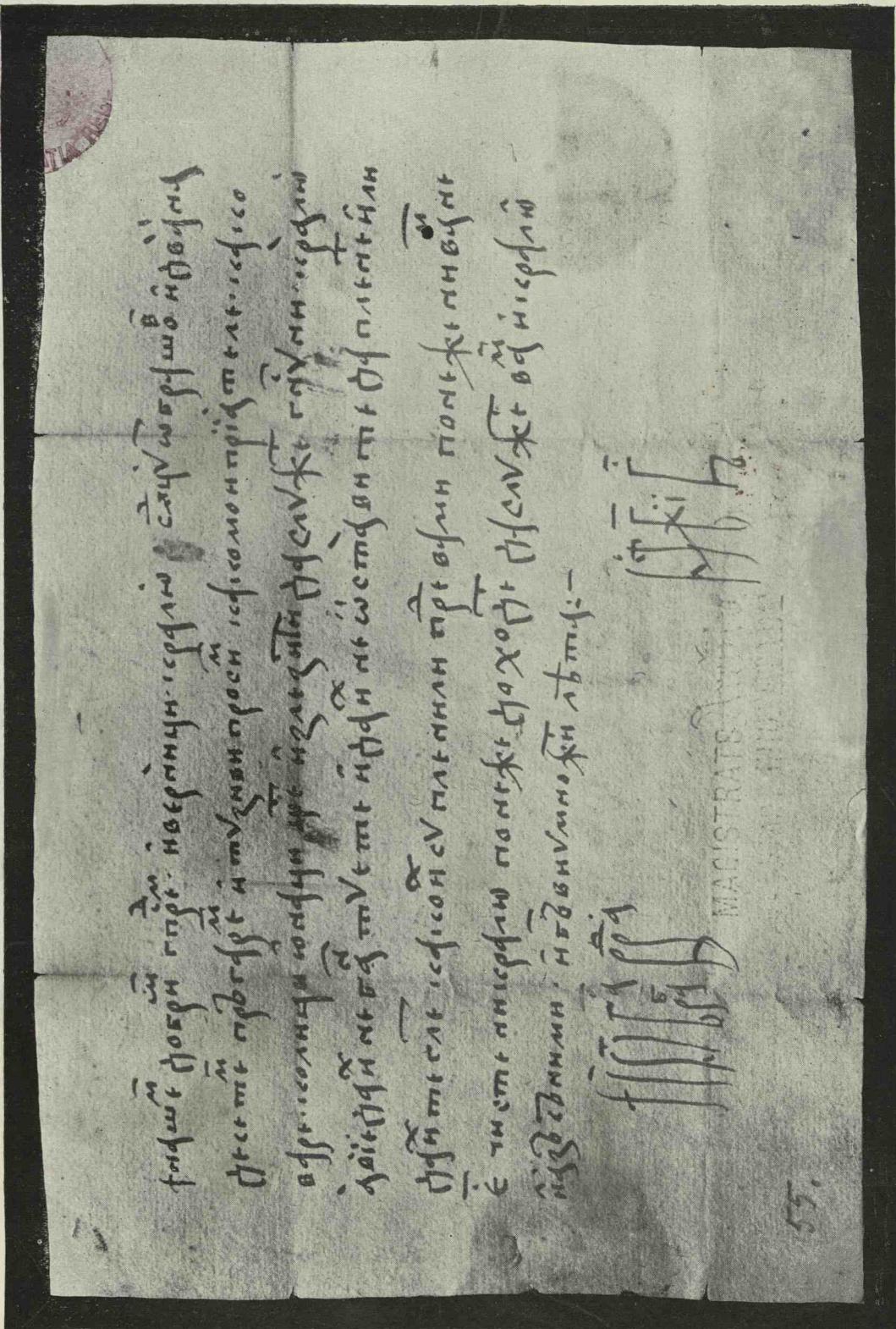
Constitutio in istud est post basa. In rebus obiectis et recipiendis p[ro]p[ri]etatis suae et p[re]dicti monasterii et ecclesie
Sororum apud monasterium regum. Et p[ro]p[ri]etatis et recipiendis in rebus obiectis et recipiendis p[ro]p[ri]etatis suae et p[re]dicti monasterii et ecclesie
Benedictarum et monachorum et monasteriorum et monacharum. Monasterio et ecclesie suae et recipiendis in rebus obiectis et recipiendis p[ro]p[ri]etatis suae et p[re]dicti monasterii et ecclesie

70

SCRISOAREA LUI BASARABA II CEL BĂTRÂN

DIN IUNIE—DEC. 1974.

BRIEF BASARABAS II. DES ALTEN
VON JUINI - DEZ. 1474

SCRIOSAREA LUI BASARABA III CEL Tânăr
DIN SEPT. 1474.

BRIEF BASARABA III. DES JÜNGEREN
VOM SEPT. 1474.

ATIA
REGELY

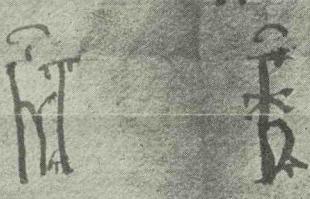
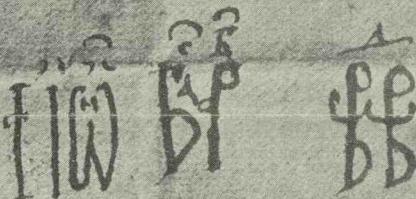
ИХАРА БАТОВ СЕРПИ. ИХАРА АЛАТУМ. ИХАРА ВЛАСЕНДОУ. АЛЯКИ МИРІД. ИХАРА БЕЗЕМІЛІНГОГРАДАУ
 ХІНСОН. АЛЕГРАДІН. СЕНОВАЛЬ ВІЛДНЕГАСІН. ТРОПОЧЕМІН. ИХАРА ПІРІСІН. ТІРІА ТЕЛЕ
 ГАБІН. СІМІН. И АЛІРІМ. И РІСТ ВІСІН ГРДАНОС. ОУСЕЛІСІН ГРДАНОСІСІД. И ВІСІМІН.
 НОБІНІН. СІМІНІЛІ ВІДІСІОН ЗЕМІЛІБІСЕ ВЕЛИЧІСІН ГІМІН. ТІСЕВ РІМІН. И ПІСІРДІСІД
 ІСІСОД. КАКОДЕ БІЛІВІСІУ ПОДІЛІН. ЕЧІРІСІШ ВЕЛИКІСІН ГАВЕВОД. АЛІКІН ГРДІСІСІД
 ГАД ВЕЛИКІСІН ГОДАСІСІД. И ПОДІЛІН. ГАБІН. ТІСІНІ СІНІА СІОМІН И ВІСІДІСІД
 ПОД ВІНІН. ГАДІСІШ СІДІСІД. И КІСІН ГАДІСІШ ВІСІДІСІД. ОІДІСІШ ЕІІД. АЛІСІ
 ЕІІРІ. ПІОУІІН. МІСІІІСІД ПОДІЛІСІД. АДІСІД ГЛОБІСІШ ВІСІДІСІД. ГІСІДІСІД ТАСІДІСІД.
 И У ПОДІАТИН ПРОДАМІН. И СІСІДАУ. И ПІДЗІГРАГОД. ВОСІДІСІД. ТІСІСІДІСІД ГІДАЛІН. И КІСІДІСІД
 СЛОБОДІН. И АІСІДІСІД. ПОДІСІД ГІРІДІСІД. И ПОДІСІД ХОДА И ПІДІСІД ИСІСІД ПОДІСІД ГАДІСІД
 ГІСІСІД БІЛО НІ ПРОДІСІД. СІДІСІД ДІСІД. НЕ БІЛО НІ ОУРПІГІСІД. ТІСІСІД И ВІСІДІСІД ПОДІСІД. И
 ЖІВО ТА ГАДІН. И СІСІДАУ. СІСІДАУ. ВІДЕСІД ЧІСІД БІЧІСІД ТІРІСІД И ВІДІСІД. А
 ПІД ЗІВАМІСІД. ГІСІСІД ЕІІІ СІДІСІД. И ОУРДІН ГІДАЛІН ПРОДІСІД. ТІСІСІД НЕВІДІН. И ПІДІНІСІД
 ПІДІСІД. И ПІДІРГОДАЕ У ЗЕМІЛІ ГІДАЛІН. И ПІДІ ПІФІСІД АДІСІД. ГІДАЛІСІД ПІДІСІД ПРОДІА ВАЛА
 КАХІСІД У ПІФІСІД. И ПІДІ ВІРІСІД ГІДАЛІН. ГІДАЛІШІСІД. ПІДІСІД ГІДІСІД СІДІСІД
 РІТ ГАУТІ СІДАМІН. И АІСІД ТІСІД СІД. СІДІСІД АДІСІД. И ПІДІСІД СІДІСІД СІДІСІД
 ПІДІСІД ВІМЕШІ СІД СІД ПІДІСІД СІДАМІД. И ПІДІУРДІСІД. ПІДІ НІДІ СІДАСІД. И ПІДІАН ТЕЛЕ. И
 АІСІД СІДІСІД СІДАМІН. ПІДІ ВІРІСІД СІДАМІН. ХОТЕРДІСІД. СІДІРІСІД СІД СІД У ЗЕПІСІД. ПІДІ
 СІД ТАДІ. ШІСІД ПІСІД ПІДІ ОУІСІД ТІСІД ГІДАЛІН. ТІСІД ГІСІД СІДІСІД СІДІСІД ПІДІСІД. И МІФІРІ
 ТІСІД ГІДАЛІН. И ПІПЕШІСІД СІД. ПІДІ СІДІСІД ГІДАЛІН. ПІДІ СІД. З. АДІСІД
 ОУСЕЛІСІД ГІДАЛІСІД.

СІДІСІД. ГІДАЛІСІД. ГІДАЛІСІД.

THE VEGAS. 25

1

A-46

MAGISTRAT
DER STADT FRANKFURT

112.

SCRISOAREA LUI BASARABA III CEL Tânăr
DIN 13 MARTIE 1477.

BRIEF BASARABAS III. DES JÜNGEREN
VOM 13. MÄRBZ 1477.

MAGISTRA S. D. MARIA VON ST. MARY

Від слуги Марії до свого сина Георгія
Слуга твоєї юности від послання твого
сина, що відмінно відповів твоїм проповідим
відомостям про те, що ти будеш твою
після смерті. Але я зі шансом, що ти будеш
після смерті, що ти будеш твою після смерті.
Слуга твоєї юности від послання твого
сина, що відмінно відповів твоїм проповідим
відомостям про те, що ти будеш твою
після смерті.

76.

SCRISSOAREA LUI BASARABA III CEL TANAR
DIN NOV.—DEC. 1477 SAU DELA ÎNCEPUTUL LUI 1478.

BRIEF BASARABA III. DES JÜNGEREN
VOM NOV.—DEZ. 1477 ODER VOM ANFANGE 1478.

MAGISTRATS
DER STADT KRONSTADT

95

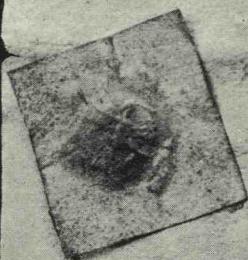

BIBLIOTECĂ
GENERALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCURESTI

Городу Стакови и смили гаюти и фурману
Синим ми и бороть ти Ермаку фурману и смили дани
Енисеи Ениси фурману и смили Абаскову чесоб
Абаскову фурману и смили Абаскову чесоб
Рыси и си бороды и бояки и бояки и смили
Илья и си бороды и бояки и бояки и смили

Атаману Ениси си бороды и бояки и смили
Бороды и бояки и смили Ениси си бороды и бояки и смили
Илья и си бороды и бояки и смили Ениси си бороды и бояки и смили
Гаюти и Ениси си бороды и бояки и смили
Илья и си бороды и бояки и смили Ениси си бороды и бояки и смили
Илья и си бороды и бояки и смили Ениси си бороды и бояки и смили

Городу Стакови и смили фурману

522.

SCRISOAREA LUI STAN CORTOFLEŞT ŞI CÂRJĂ, TRIMEŞII
LUI BASARABA III CEL Tânăr, DIN 1478.

BRIEF STANS CORTOFLEŞT UND CÂRJAS, ABGESANDTE
BASARABAS III. DES JÜNGEREN, VOM J. 1478.

MAGNETISCHE DER STADT KRONSTADT

86.

86.

MAGISTRAT
DER STADT KRONSTADT

國語

102

SCRISOAREA LUI BASARABA III CEL Tânăr DIN DEC. 1579

BRIEF BASARABAS III. DES JÜNGEBEN VOM DEZ. 1579

1. сюжетом иконы. икона изображает Христа в образе Спасителя, одетого в белую тунику с золотым краем и золотым крестом на груди. Он сидит на троне, поддерживаемом двумя ангелами. В правой руке Он держит Евангелие, а в левой — крест. Венчает композицию великолепный золотой крест с изображением Христа в центре. Крест украшен драгоценными камнями и золотыми листьями. Вокруг креста расположены святые апостолы Петр и Павел, а также другие святые. Икона выполнена в традиционном для православной живописи стиле, с использованием золотого фонового краска и золотых листьев для обрамления и деталей. Цвета пастельные, но контрастные. Иконография соответствует канонам православной традиции.

BRITISH MUSEUM

102

VERIFICAT
1987

